

Коментар координатора МОЗ України з питань клінічної алергології, головного алерголога Дніпропетровської області, заслуженого лікаря України, доктора медичних наук, професора Євгенії Михайлівни Дитятковської.

У світі спостерігається повсюдне зростання поширеності алергічних захворювань. Це пов'язано як зі змінами соціально-економічних умов життя і поліпшенням діагностики, так і з впливом екологічно-несприятливих факторів навколишнього середовища. Зростання в останні десятиліття захворюваності на бронхіальну астму (БА) та її «омолодження» викликають особливе занепокоєння, при цьому темпи зростання захворюваності у дітей вищі, ніж у дорослих. Зрозуміло, що невинно триває пошук нових препаратів й удосконалення наявних схем терапії алергічних захворювань. Однією з найбільш сучасних груп препаратів із доведеною протиалергічною дією є антагоністи лейкотрієнових рецепторів (АЛТР), найбільш вивченим представником якої є монтелукаст. Розглянемо можливості терапії алергічних захворювань на прикладі цього препарату.

Монтелукаст у терапії алергічних захворювань

Персистуючі алергічні захворювання за своєю суттю є хронічною патологією, в основі якої лежить переважно алергічне запалення як фактор, що значною мірою визначає рецидивуючий і прогресуючий перебіг хвороби. Алергічне запалення при БА – основна патогенетична ланка в розвитку гіперреактивності бронхів, що супроводжується бронхоспазмом, гіперсекрецією в'язкого слизу і набряком слизової оболонки бронхів у відповідь на вплив низки неспецифічних факторів. Алергічне запалення підвищує чутливість не тільки до алергенів, а й до зовнішніх впливів, у тому числі до вірусної інфекції та полутантів; при цьому зростає ризик розвитку бронхіальної обструкції. Разом з тим при адекватній протизапальній базисній терапії можливе досягнення тривалої і стійкої ремісії. Згідно з Національними рекомендаціями з лікування БА для базисної терапії застосовують інгаляційні глюкокортикостероїди (ІГКС), β_2 -агоністи пролонгованої дії, АЛТР (монтелукаст), кромиони і метилксантини. У міжнародних рекомендаціях GINA (Глобальна ініціатива з лікування астми, 2017) як препарати для базисної терапії рекомендовані ІГКС, β_2 -агоністи тривалої дії і АЛТР. Наразі застосування АЛТР розглядають як альтернативний метод терапії БА, що дає змогу знизити обсяг гормональної терапії завдяки впливу на лейкотрієновий шлях розвитку запалення, на який не впливають ІГКС, забезпечити високу прихильність пацієнтів до лікування й досягти стійкої і тривалої ремісії. У зв'язку з тим, що лейкотрієни відіграють істотну роль

у реалізації алергічного запалення бронхів, лікування АЛТР доведено приводить до зменшення частоти й ступеня вираженості загострень, потреби в β_2 -агоністах і зниження неспецифічної гіперреактивності бронхів.

У чому ж полягає механізм дії АЛТР? Лейкотрієни, у тому числі цистеїнілові (LTC₄, LTD₄, LTE₄) і LTB₄, є прозапальними медіаторами, що синтезуються з арахідонової кислоти за ліпооксигеназним шляхом. Лейкотрієни належать до медіаторів ранньої фази алергічної реакції негайного типу, які беруть участь у скороченні гладких м'язів дихальних шляхів і сприяють підвищенню судинної проникності, секретії слизу й плазматичній ексудації. Лейкотрієни синтезуються різними клітинами під впливом специфічних стимулів: IgE, IgG, ендотоксинів, факторів фагоцитозу. Найбільш інтенсивно синтез лейкотрієнів здійснюється альвеолярними макрофагами, нейтрофілами і еозинофілами.

Фармакологічні дослідження показали, що цистеїнілові лейкотрієни активують рецептори щонайменше двох типів – CysLT₁ і CysLT₂. Як потужні ендогенні бронхоконстриктори LTC₄, LTD₄ і LTE₄ мають схожу активність стосовно скорочення гладких м'язів, що підтверджується дослідженнями з проведенням бронхопровокації у здорових осіб (S.E. Dahlen, 2006). Перші клінічні випробування АЛТР на початку 90-х років минулого століття продемонстрували протекторний ефект зазначених препаратів щодо бронхострикції (L.J. Smith і співавт., 1990; I. de Lepeleire і співавт., 1997).

Механізм дії монтелукасту пов'язаний із селективним інгібуванням CysLT₁. Одночасно з повним блокуванням рецепторів цистеїнілових лейкотрієнів епітелію дихальних шляхів монтелукаст виявляє здатність пригнічувати бронхоспазм. Препарат викликає бронходилатацію протягом 2 год після прийому всередину і може доповнювати бронходилатацію, спричинену β_2 -агоністами. Примітно, що тривалість блокади LTD₄-специфічних рецепторів становить 24 год, що дає змогу призначати препарат 1 раз на добу. Однак ефекти монтелукасту не обмежуються впливом на рецептори цистеїнілових лейкотрієнів: препарат опосередковано впливає на експресію інтерлейкіну (IL-5). Через контроль запалення монтелукаст також опосередковано контролює процеси ремоделювання дихальних шляхів.

Слід зазначити, що монтелукаст – найбільш призначуваний АЛТР у США та Європі, схвалений до застосування при БА й алергічному риніті (АР). Під час призначення в монотерапії або в комбінації з ІГКС монтелукаст сприяє зменшенню потреби в препаратах для невідкладної допомоги, покращенню легеневої функції, зменшенню симптомів і зниженню ризику загострень у дорослих пацієнтів та у дітей з астмою. Препарат має істотний лікувальний ефект на основні симптоми персистуючого АР, який часто супроводжує БА. Сьогодні монтелукаст у вигляді монотерапії рекомендують як альтернативу низьким дозам ІГКС і як додатковий препарат для посилення ефективності базисного лікування БА, у тому числі при супутньому АР.

ПЕРЕДПЛАТА НА 2017 РІК!

Здоров'я України

МЕДИЧНА ГАЗЕТА
Шановні читачі!

Передплатити наші видання Ви можете в будь-якому поштовому відділенні зв'язку «Укрпошти» чи в редакції Видавничого дому «Здоров'я України».

Для редакційної передплати на видання необхідно:

- перерахувати на наш розрахунковий рахунок необхідну суму в будь-якому відділенні банку. При оплаті в призначенні платежу вказати обране видання та термін передплати;
- надіслати копію квитанції, яка підтверджує факт оплати визначеної кількості примірників;
- повідомити адресу доставки у зручний для Вас спосіб: тел./факс відділу передплати: +380 (44) 364-40-28, (29); поштою: Видавничий дім «Здоров'я України», 03035, м. Київ, вул. Механізаторів, 2, електронною поштою: podpiska@health-ua.com

«Медична газета «Здоров'я України XXI сторіччя»

Нове в медицині та медичній практиці. Передплатний індекс – **35272**

Періодичність виходу – 2 рази на місяць / 24 рази на рік

Вартість редакційної передплати:

- на 3 місяці – 270 грн;
- на 6 місяців – 540 грн;
- на 12 місяців – 1080 грн.

НАШІ РЕКВІЗИТИ:

ТОВ «Рекламне Агентство «Здоров'я України»
03035, м. Київ, вул. Механізаторів, 2.
e-mail: podpiska@health-ua.com
ЄДРПОУ 39530644, р/р 26000053169370
у ПАТ «Приватбанк», МФО 321842

www.health-ua.com

Тематичні номери

«Медична газета «Здоров'я України». Тематичний номер «Гінекологія, акушерство, репродуктологія»

Передплатний індекс – **89326**

Періодичність виходу – 4 рази на рік
Вартість передплати на рік – 200 грн, на півріччя – 100 грн

«Медична газета «Здоров'я України». Тематичний номер «Гастроентерологія, гепатологія, колопроктологія»

Передплатний індекс – **37635**

Періодичність виходу – 4 рази на рік
Вартість передплати на рік – 200 грн, на півріччя – 100 грн

«Медична газета «Здоров'я України». Тематичний номер «Діабетологія, тиреоїдологія, метаболічні розлади»

Передплатний індекс – **37632**

Періодичність виходу – 4 рази на рік
Вартість передплати на рік – 200 грн, на півріччя – 100 грн

«Медична газета «Здоров'я України». Тематичний номер «Кардіологія, ревматологія, кардіохірургія»

Передплатний індекс – **37639**

Періодичність виходу – 6 разів на рік
Вартість передплати на рік – 300 грн, на півріччя – 150 грн

«Медична газета «Здоров'я України». Тематичний номер «Неврологія, психіатрія, психотерапія»

Передплатний індекс – **37633**

Періодичність виходу – 4 рази на рік
Вартість передплати на рік – 200 грн, на півріччя – 100 грн

НАШІ РЕКВІЗИТИ:

ТОВ «Агентство «Медичний проект «Здоров'я України»
03035, м. Київ, вул. Механізаторів, 2.
Тел./факс відділу передплати +380(44) 364-40-28(29); e-mail: podpiska@health-ua.com
ЄДРПОУ 40250878, р/р 26002053157539 в ПАТ «Приватбанк», МФО 321842

НАША АДРЕСА: Видавничий дім «Здоров'я України», 03035, м. Київ, вул. Механізаторів, 2
Відділ передплати: (044) 364-40-28, e-mail: podpiska@health-ua.com, www.health-ua.com